

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO LẠNG GIANG
TRƯỜNG TIỂU HỌC TÂN THANH

BIỆN PHÁP
GIÚP HỌC SINH LỚP 4 KHẮC PHỤC LỖI SAI PHỤ
ÂM ĐẦU L/N TRONG PHÂN MÔN CHÍNH TẢ

Họ và tên: Trần Thị Tuyết

Đơn vị: Trường Tiểu học Tân Thanh
huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang

Lạng Giang, tháng 10 năm 2022

MỤC LỤC

I. PHẦN MỞ ĐẦU.....	3
1. Lý do chọn biện pháp.....	3
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Phương pháp nghiên cứu.....	4
II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU.....	4
1. Cơ sở lí luận	4
2. Cơ sở thực tiễn.....	5
3. Những biện pháp.....	5
3.1. Hướng dẫn học sinh phát âm đúng.....	5
3.2. Giáo viên tạo ra các hoạt động học tập nhằm khắc sâu kiến thức cho học sinh.	6
3.3. Tăng cường xây dựng đôi bạn cùng tiến để giúp các em sửa lỗi cho nhau.....	7
3.4. Kết hợp chặt chẽ với gia đình học sinh.....	8
III. KẾT QUẢ VÀ ỨNG DỤNG.....	9
IV. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	9
Phụ lục và tài liệu tham khảo.....	11

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn biện pháp

Hiện nay nhu cầu giao tiếp, truyền tải thông tin rất quan trọng đối với con người trong xu thế của thời đại mở cửa, hội nhập. Vì vậy việc rèn cho học sinh đọc và viết đúng chính tả là vấn đề rất cần thiết.

Ở bậc Tiểu học, Tiếng Việt là một trong những môn học quan trọng và cần thiết nhất. Bên cạnh việc học Toán và các môn học khác để phát triển tư duy logic, việc học Tiếng Việt sẽ giúp các em học sinh hình thành và phát triển tư duy ngôn ngữ. Thông qua môn Tiếng Việt, các em sẽ được học cách giao tiếp, truyền đạt tư tưởng, cảm xúc của mình vừa chân thực lại biểu cảm.

Ở lớp 4, học sinh tiếp tục hoàn thiện kỹ năng viết đúng chính tả đã học ở lớp dưới(lớp1; 2; 3) theo hai kiểu bài: Kiểu bài Chính tả(Nghe- viết)- 27 bài. Kiểu bài chính tả Nhớ - viết gồm 8 bài. Ngoài ra các em còn được làm quen với dạng chính tả âm vần. Phần phân biệt phụ âm đầu nằm trong phần bài tập chính tả âm vần. Tuy nhiên, trong thực tế một tiết học thời gian dành cho việc rèn chính tả âm vần còn ít dẫn đến hiện tượng nhiều học sinh phát âm và viết sai phụ âm đầu, đặc biệt là phụ âm đầu l/n. Chính vì vậy, tôi đã chọn “*Biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả*” để rèn học sinh phát âm đúng và viết đúng chính tả.

2. Mục đích nghiên cứu:

- Tìm hiểu, khảo sát học sinh để tìm ra nguyên nhân học sinh mắc lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả.
- Tìm một số biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả và các môn học khác.

3. Nhiệm vụ nghiên cứu

Biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả nhằm giúp học sinh:

- Nắm vững cách phát âm chuẩn hai phụ âm đầu l/n và biết viết đúng chính tả hai phụ âm đầu này.
- Luôn có ý thức rèn luyện kiên trì , thường xuyên, liên tục để không bị nhầm lẫn hai âm này trong học tập và giao tiếp.
- Có khả năng phát hiện người khác phát âm sai, viết sai và cùng sửa lỗi.

4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu:

- Học sinh khối lớp 4 và đặc biệt là học sinh lớp 4D.
- Một số biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả.

5. Phương pháp nghiên cứu:

5.1. Phương pháp nghiên cứu tài liệu: Tìm đọc các tài liệu, giáo trình có nội dung rèn học sinh khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n.

5.2. Phương pháp điều tra: Dự giờ, trao đổi với các bạn đồng nghiệp, học sinh về những khó khăn cũng như những thuận lợi khi thực hiện dạy và học trong các giờ học Tập đọc, Chính tả, Tập làm văn,... trên lớp.

5.3. Phương pháp thực nghiệm: Tổ chức cho học sinh thực hiện các yêu cầu của biện pháp đề ra, kiểm tra kết quả và tác dụng của biện pháp khi tiến hành .

5.4. Phương pháp so sánh, đối chiếu : Tổ chức so sánh, đối chiếu kết quả trước và sau khi thực hiện giải pháp để thấy được kết quả cũng như hạn chế nhằm tìm ra hướng điều chỉnh, khắc phục hợp lí.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

1. Cơ sở lý luận

Như chúng ta đã biết, chữ dùng để ghi âm, tức là chữ viết là được hình thành dựa trên tiếng nói. Mỗi từ lại có một cách viết nhất định. Do đó việc viết đúng phải dựa trên đọc đúng, đọc đúng là cơ sở để viết đúng. Trong khi đó ở nước ta mỗi một vùng miền lại có giọng nói, cách phát âm khác nhau. Do tình hình kinh tế xã hội chung, hầu như bất kỳ địa phương nào trong cả nước cũng có sự pha trộn, giao thoa giữa con người cũng như ngôn ngữ của

các vùng miền. Vì vậy, việc *nghe và hiểu, phát âm và ghi lại chữ viết chính xác* quả là không hề đơn giản.

2. Cơ sở thực tiễn

- Đầu năm học 2021- 2022, tôi được phân công giảng dạy lớp 4D. Sau khi nhận lớp tôi tiến hành khảo sát bằng cách cho học sinh nghe - viết một đoạn chính tả và làm bài tập. Kết quả có 20/42 em sai phụ âm đầu l/n.

- Sau khi nhận thấy số lượng học sinh mắc lỗi phụ âm đầu l/n chiếm phần lớn, tôi đã tìm hiểu nguyên nhân. Tôi thấy nổi bật là do những nguyên nhân sau:

+ Một số giáo viên còn coi nhẹ vai trò của phân môn Chính tả, thậm chí một số giáo viên còn phát âm sai l/n nên việc rèn học sinh phát âm đúng gặp nhiều khó khăn.

+ Do việc tổ chức thiết kế bài của giáo viên chưa phù hợp, chưa tạo ra các hoạt động để khắc sâu kiến thức cho học sinh.

+ Do môi trường giao tiếp xã hội, đặc biệt là do phụ huynh phát âm sai nhầm lẫn l, n nên học sinh bắt chước và nói theo.

3. Các biện pháp đã tiến hành để giải quyết vấn đề

3.1. Biện pháp thứ nhất: Hướng dẫn học sinh phát âm đúng.

Trong các giờ học hoặc trong các hoạt động ngoại khoá, tôi hướng dẫn các em cách đặt đầu lưỡi, uốn lưỡi đúng vị trí khi phát âm hai âm l/n cho thật chuẩn.

Tôi luôn vận dụng thực hành trong các tiết tập đọc: Trong mỗi tiết tập đọc bao giờ phần đầu cũng là phần giáo viên giúp học sinh luyện đọc đúng vì đây là kĩ năng đầu tiên mà học sinh phải đạt được. Đối tượng học sinh nói ngọng l/n trong lớp khá nhiều nên giáo viên ngoài sửa các lỗi đọc sai khác thì rất chú trọng sửa lỗi phát âm l/n. Cách sửa đó là: Khi hướng dẫn học sinh luyện đọc các tiếng có phụ âm l/n giáo viên dừng lại và nhắc các em cách đặt lưỡi, kết hợp đẩy hơi, để phát âm sao cho thật chuẩn. (MC1)

Năm học 2021-2022, do dịch bệnh diễn biến phức tạp, 100% học sinh đến trường phải đeo khẩu trang nên việc hướng dẫn học sinh phát âm gặp nhiều khó khăn. Để khắc phục hạn chế đó tôi đã quay video hướng dẫn học sinh phát âm hai âm l/n. Sau đó gửi lên nhóm học sinh phát âm nhầm lẫn l/n của lớp hoặc gửi riêng cho phụ huynh để phụ huynh hướng dẫn học sinh luyện phát âm ở nhà.(MC2)

Ngoài ra, tôi còn rèn thêm cho những học sinh phát âm sai, nhầm lẫn l/n vào các buổi tối bằng cách dạy trực tuyến cho các em.(MC3)

Trong tiết Chính tả và các tiết học khác hay khi nào nếu các em đọc, viết sai tôi sẽ yêu cầu các em sửa lỗi ngay. (MC4)

Để khắc sâu kiến thức, sửa lỗi triệt để cho các em có những tiết ôn Tiếng việt tôi chỉ dành thời gian cho việc sửa lỗi l/n.(MC5)

Trước tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp, học sinh phải học trực tuyến ở nhà. Song với quyết tâm: *“Học sinh dừng đến trường nhưng không dừng việc học”* ngoài việc dạy học theo thời khoá biểu, tôi vẫn luôn coi trọng việc rèn phát âm đúng và sửa lỗi chính tả l/n cho các em.(MC6)

3.2. Biện pháp thứ hai: Giáo viên tạo ra các hoạt động học tập nhằm khắc sâu kiến thức cho học sinh.

* Ở tiết Chính tả tôi thường cho các em phân biệt l/n bằng nhiều hình thức như:

- Tôi cung cấp các em một số mẹo phân biệt l/n khi viết:

N không (hoặc ít) kết hợp với âm đệm (chỉ có thể là: noãn) nhưng L lại kết hợp được (loè loẹt, lờ loét, loà xoà, loang lổ, loắt choắt, luẩn quẩn, liên luy, luyến tiếc)

N xuất hiện trong các từ láy âm (no nê, nóng nảy, nao núng,...). L xuất hiện trong các từ láy vần (lệt bết, lồm bồm, lộp bộp, lờ đờ, lai rai, lim dim, lơ mơ, lanh chanh, lao xao, lạo xạo,...)

+ Giáo viên yêu cầu mỗi em có một quyển Sổ tay chính tả để ghi chép lại các mẹo này. Dành sự quan tâm đặc biệt nhiều hơn cho các em mắc lỗi, nhắc lại thường xuyên quy tắc về luật chính tả để nhớ; động viên, khen ngợi kịp thời để các em phấn khởi, hứng thú học tập.(MC7)

- Giáo viên phát cho học sinh những băng giấy nhỏ yêu cầu các em điền l hay n vào chỗ chấm; hay tự tìm và viết vào băng giấy các tiếng, từ, câu,... chứa phụ âm đầu l/n. Sau đó động viên các em mạnh dạn giao tiếp, chia sẻ với bạn giúp các em tìm ra lỗi của bạn đọc, viết sai đồng thời nhắc bạn sửa lại ngay. Ngoài ra, vào giờ truy bài, tôi động viên học sinh suy nghĩ tìm sau đó đọc, viết nhiều tiếng, từ, câu mà các em hay mắc lỗi chính tả l/n.(MC8)

Ví dụ: Cái lọ lục bình nó lăn lông lốc

Lăn đi lăn lại nó lăn vào lò

- Tổ chức các trò chơi: Trò chơi Rung chuông vàng, Tâm đầu ý hợp, Ai nhanh- Ai đúng, ...giáo viên quan sát hoặc tham gia chơi cùng học sinh, nếu có học sinh hát, đọc ngọng giáo viên cùng các bạn sửa lỗi ngay sau đó hát tiếp, chơi tiếp.(MC9)

- Giáo viên cho các em chia sẻ những bài viết đúng của các bạn trong lớp và các lớp khác để học tập lẫn nhau.

- Sau cuối mỗi buổi học tôi động viên các em về nhà tìm những tiếng, từ, bài hát, những câu ca dao, tục ngữ...có phụ âm đầu l/n đọc và viết ra giấy rồi gửi cho ai mà mình thích để chia sẻ.

- Giáo viên kiểm soát việc sửa lỗi của học sinh bằng cách trao đổi thông tin với phụ huynh, kiểm tra Nhật kí học tập của các em ngay đầu giờ truy bài.

3.3. Biện pháp thứ ba: Tăng cường xây dựng đôi bạn cùng tiến để giúp các em sửa lỗi cho nhau.

- Trong các giờ truy bài, giờ Tập đọc, Chính tả, Kể chuyện, Giáo dục tập thể,...tôi luôn tạo cho các em có cơ hội chia sẻ, lắng nghe bạn tìm ra lỗi bạn đọc, viết sai và nhắc bạn sửa lỗi ngay lúc đó.

- Học sinh tích cực cùng đọc sách, báo, truyện với bạn trên lớp vào giờ truy bài, giờ ra chơi,...để phát hiện kịp lỗi sai và giúp bạn sửa lỗi.(MC10)

- Những lúc ở nhà các em có thể chơi đùa cùng nhau, mạnh dạn giao tiếp, cùng học nhóm để sửa lỗi cho bạn. Cũng có khi tự mình viết những từ, tiếng, bài hát, câu ca dao, tục ngữ ra giấy,...ra giấy và gửi cho bạn mình thích để bạn đọc và chia sẻ với mình.(MC11)

Ví dụ: Mình rất thích khổ thơ 1 trong bài thơ “Nếu chúng mình có phép lạ” bạn chép cho mình khổ thơ 1 của bài thơ này nhé. Mình cảm ơn bạn!

Bạn viết cho mình câu ca dao, tục ngữ bắt đầu bằng l hoặc n nhé!

.....

3.4. Biện pháp thứ tư: Kết hợp chặt chẽ với gia đình học sinh.

- Tôi lập nhóm Zalo phụ huynh có con phát âm nhầm lẫn l/n để hướng dẫn, chia sẻ phụ huynh cùng sửa lỗi l/n cho các con. Đồng thời động viên những phụ huynh nhầm lẫn l/n khắc phục lỗi phát âm sai và sửa cùng con để nêu gương trước con cái.(MC12) Phụ huynh thường xuyên báo cáo tình hình học tập của các con cho giáo viên. Chủ động khen con đọc báo, truyện và viết cùng con để việc con sửa lỗi cảm thấy thích thú. (MC13)

- Mời phụ huynh cùng tham gia các hoạt động trải nghiệm, các ngày hội lớn của nhà trường tạo nhu cầu giao tiếp giúp các em mạnh dạn, tự tin hơn.

III. KẾT QUẢ VÀ ỨNG DỤNG

- Kết quả khảo sát đầu năm học 2021- 2022, trước khi áp dụng biện pháp:

TSHS	Viết đúng	Tỷ lệ %	Viết sai l/n	Tỷ lệ %
42	22	52,4	20	47,6

- Kết quả khảo sát cuối năm học 2021- 2022, sau khi áp dụng biện pháp:

TSHS	Viết đúng	Tỷ lệ %	Viết sai l/n	Tỷ lệ %
42	40	95,2	2	4,8

- Ứng dụng: Biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả có thể áp dụng cho mọi lứa tuổi, đặc biệt là lứa tuổi học sinh tiểu học. Năm học 2022-2023, biện pháp này đã được áp dụng ở tất cả các khối lớp của trường tôi đang trực tiếp giảng dạy và được một số bạn bè, đồng nghiệp ở các trường Tiểu học trong tỉnh Bắc Giang áp dụng; biện pháp đã và đang nhận được những phản hồi rất tích cực.

IV. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

- Ý nghĩa của biện pháp:

- + Đây là phương pháp đơn giản không tốn kém về vật chất mà mang lại hiệu quả cao.
- + Chất lượng học tập môn Tiếng Việt nói chung, kỹ năng xác định phụ âm đầu l/n nói riêng của học sinh ổn định và được nâng cao rõ rệt. Tỷ lệ học sinh phân biệt được phụ âm đầu l/n ngày càng tăng.
- + Học sinh nắm được kiến thức cơ bản, vận dụng linh hoạt vào làm bài tập.
- + Học sinh hào hứng, yêu thích môn Tiếng Việt, ham học hỏi, chủ động tìm tòi, khám phá những kiến thức trong bài học và những kiến thức liên quan. Hầu hết các em có khả năng tự phát hiện và giải quyết vấn đề.

- Bài học kinh nghiệm

Trong quá trình giảng dạy tôi rút ra bài học kinh nghiệm cho bản thân rằng mỗi giáo viên nên tạo ra một lớp học mà học sinh cảm thấy hạnh phúc

“ Mỗi ngày đến trường là một ngày vui”.

- Giáo viên thường xuyên động viên các em đọc nhiều, viết nhiều bằng mọi hình thức khác nhau. Khuyến khích các em có một quyển Sổ tay chính tả cho riêng mình.
- Trong một tiết học giáo viên cần dành nhiều thời gian cho các bạn mắc lỗi, sửa lỗi một cách triệt để và động viên giúp đỡ kịp thời. Tăng cường đôi bạn cùng tiến để giúp đỡ nhau trong học tập.
- Thường xuyên trao đổi với phụ huynh về việc học của các con trên lớp để có biện pháp giúp các em tiến bộ.

Trên đây là một số biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phân môn Chính tả mà tôi đã áp dụng trong năm học 2021 - 2022. Rất mong nhận sự đóng góp ý kiến của Ban giám khảo, bạn bè đồng nghiệp để biện pháp của tôi được hoàn thiện hơn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Minh Thuyết (chủ biên), Nguyễn Thị Hạnh, Đỗ Việt Hùng, Bùi Minh Toán, Nguyễn Trại sách giáo khoa Tiếng Việt 4, tập 1, NXBGD Việt Nam.
- [2] Nguyễn Minh Thuyết (chủ biên), Hoàng Cao Cương, Đỗ Việt Hùng, Trần Thị Minh Phương, Lê Hữu Tĩnh sách giáo khoa Tiếng Việt 4, tập 2, NXBGD Việt Nam.
- [3] Lê Thị Lan Anh, Nguyễn Thị Thu Trang - Xây dựng ngữ liệu vui trong dạy học chính tả và Luyện từ và câu ở Tiểu học, Tạp chí Giáo dục.
- [4] Hoàng Phê (chủ biên) , Chính tả Tiếng Việt, NXB Đà Nẵng, Trung tâm từ điển học, Hà Nội- Đà Nẵng, 1996.
- [5] Nguyễn Thanh Lâm, Nguyễn Tú Phương Sổ tay kiến thức Tiếng Việt Tiểu học, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.

Người viết

Trần Thị Tuyết**XÁC NHẬN CỦA NHÀ TRƯỜNG****Hiệu trưởng****Nguyễn Tổ Tâm**

Minh chứng

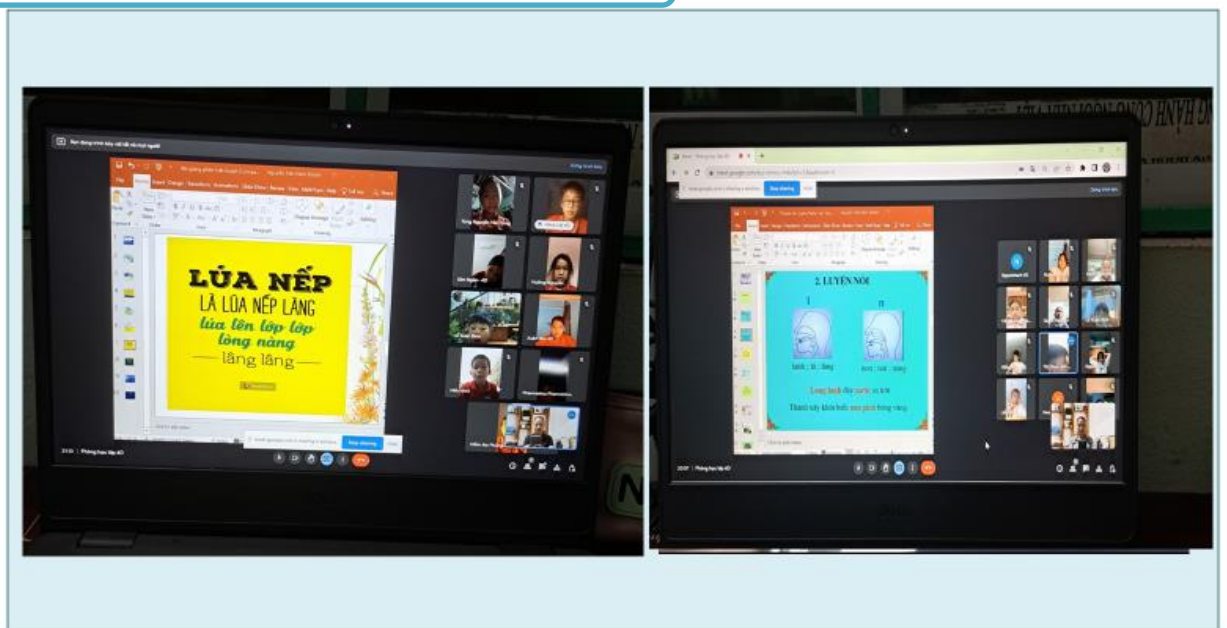
Video GV sửa phát âm cho HS

Video GV hướng dẫn HS phát âm l/n

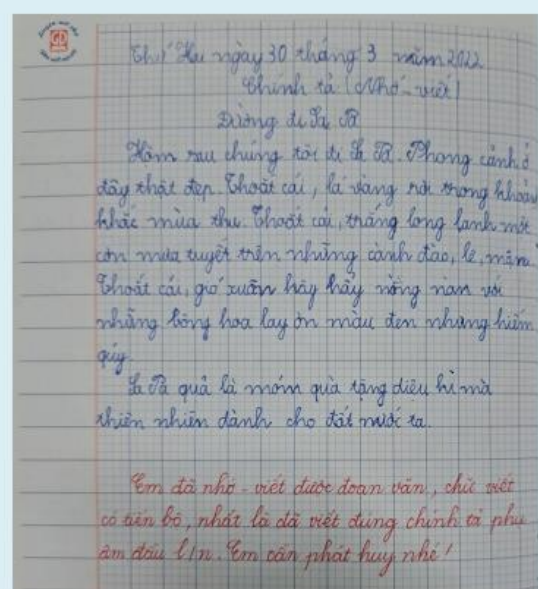
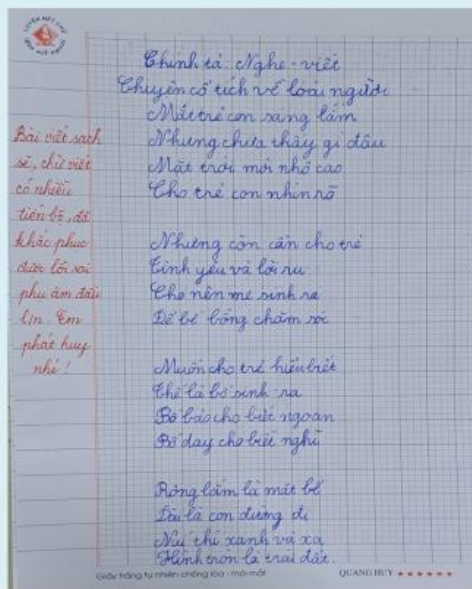
GV dạy trực tuyến cho những HS nhầm lẫn l/n

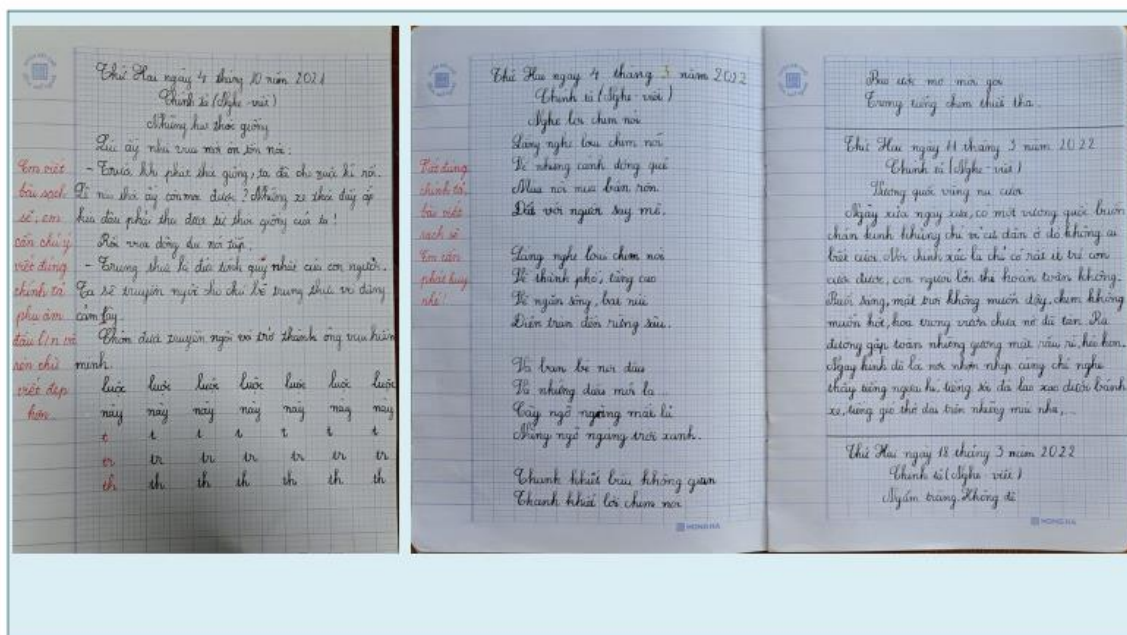

GV sửa lỗi chính tả cho HS

Bài viết sau khi áp dụng biện pháp

Kế hoạch bài dạy

Đề khắc sâu kiến thức, sửa lỗi triệt để cho các em có những tiết ôn Tiếng việt tôi chỉ dành thời gian cho việc sửa lỗi l/n.

[illegible]

GV nhận xét bài HS khi học trực tuyến.

4D - Ngọc Thành (Me)
Truy cập 1 giờ trước

Thành viết lại từ sai xuống cuối bài
nhé! Chú ý đánh dấu thanh ở trên
âm chính!

Vàng

4D - Ngọc Thành (Me)
Truy cập 1 giờ trước

Thành viết lại từ sai xuống cuối bài
nhé! Chú ý đánh dấu thanh ở trên
âm chính!

Vàng

4D - Nhóm HS ngọng l/n
25 thành viên

Phụ huynh tham khảo và hướng
dẫn thêm các con giúp cô giáo.
Trân trọng!

Tên của em: Đào Anh T. Thảo An Nguyễn

PHIẾU BÀI TẬP

Bài tập: Điền vào chỗ chấm l/n?

no nê	lo lằng	lưu luyến
nó nức	lão nùng	rong này
lân lóc	long lanh	lành lặn
lành lọi	lơ lợt	lơ lợt

Tên của em: Khảo T. Minh

PHIẾU BÀI TẬP

Bài tập: Điền vào chỗ chấm l/n?

no nê	lo lằng	lưu luyến
nó nức	lão nùng	rong này
lân lóc	long lanh	lành lặn
lành lọi	lơ lợt	lơ lợt

Tên của em: Nguyễn T. Thảo An Nguyễn

PHIẾU BÀI TẬP

Bài tập: Điền vào chỗ chấm l/n?

Xen vào giữa những đám đá tai mèo, những nương đỗ,
nương ngô xanh um trông như những ô bàn cờ. Các bà, các chị
lưng đeo gùi tập lợp đi làm nương. Những con bò vàng bước
đi thong thả. Chóc chóc, một điệu hát Hmông lại vút lên trong
trời.

tập lợp tập lợp tập lợp tập lợp

Tên của em: Nguyễn T. Thảo An Nguyễn

PHIẾU BÀI TẬP

Bài tập: Điền vào chỗ chấm l/n?

Xen vào giữa những đám đá tai mèo, những nương đỗ,
nương ngô xanh um trông như những ô bàn cờ. Các bà, các chị
lưng đeo gùi tập lợp đi làm nương. Những con bò vàng bước
đi thong thả. Chóc chóc, một điệu hát Hmông lại vút lên trong
trời.

Tên của em...*Bình*.....

PHIẾU BÀI TẬP

Em hãy tìm 3 từ lấy có phụ âm đầu là:

l: *lao xao*; *lơ lửng*; *lưng lưng*.....*lành lành*..

n: *nỗ nức*; *nhành*; *nhánh*; *nhàng*.....*nhảy*.....

Tên của em...*Khải*.....

PHIẾU BÀI TẬP

Em hãy tìm 3 từ lấy có phụ âm đầu là:

l: *lơng*; *lành*; *lao*; *xao*; *lỗ*.....*lệch*.....

n: *nhàng*; *nhảy*; *nhé*; *na*; *nhún*; *nhót*.....*nhé*.....

Tên của em...*Khánh*.....

PHIẾU BÀI TẬP

Em hãy tìm 3 từ lấy có phụ âm đầu là:

l: *lễ*; *đề*; *đạp*; *lành*.....*lơ lửng*.....

n: *nhún*; *nhót*; *nhé*; *na*; *nhún*; *nhót*.....

Tên của em...*Khải*.....

PHIẾU BÀI TẬP

Em hãy tìm 3 từ lấy có phụ âm đầu là:

l: *lưng*; *lành*; *lơ*; *lửng*; *lành*.....*lệch*.....

n: *nhàng*; *nhảy*; *nhún*; *nhót*; *nhàng*; *nhót*.....

Trò chơi: Tâm đầu ý hợp

Trò chơi: Rung chuông vàng

Video: Sửa lỗi phát âm cho bạn

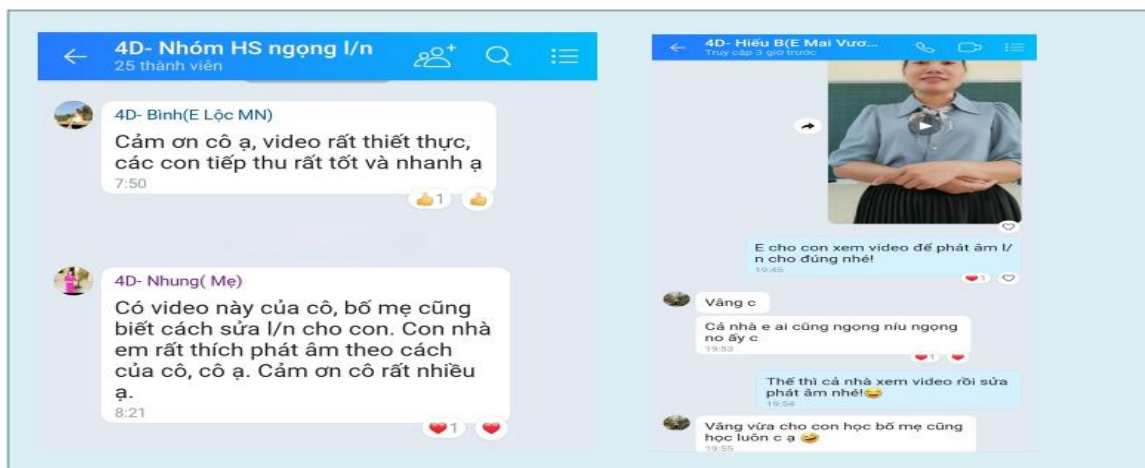
Đôi bạn cùng tiến

Cùng đọc sách, báo

HS viết câu thơ, câu ca dao tục ngữ, câu hát,... chia sẻ với bạn.

Video HS phát âm tiếng bộ

